

РЕШЕНИЕ

№ 56

гр. Девня, 12.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДЕВНЯ, III НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ЮЛИЯН НИКОЛОВ**

при участието на секретаря И. М.
като разгледа докладваното от **ЮЛИЯН НИКОЛОВ** Административно наказателно дело № 20233120200281 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 59 и следващите от ЗАНН и е образувано по жалба на ЕТ“ Н****“, ЕИК:***, със съдебен адрес –*** против Електронен фиш № *****, издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“ при МРРБ – София, с който на въззивника за нарушение по чл.102 ал. 2 от Закона за движение по пътищата /ЗДВП/, на основание чл. 179 ал. 3б вр. чл. 187а ал. 2 т. 3 от същия закон е наложена имуществена санкция в размер на 2 500 лева.

Въззивникът излага в жалбата, че процедурата по издаване на обжалвания ел. фиш е нарушена и същият е издаден след изтичане на срока по чл. 34 от ЗАНН. Сочил на нарушено право на защита поради неяснота на вмененото му нарушение. Твърди, че не е извършил нарушението, за което е санкциониран, тъй като своевременно е уведомил доставчика си на услуга за електронно събиране на пътни такси за промяната в регистрационния номер на процесното ПТС, за което сочи доказателства. Счита, че издадения ел. фиш е незаконосъобразен и противоречи както на закона, така и на международни правни норми - Регламент за изпълнение /ЕС/ 2020/204 на Комисията от 28.11.2019 г. относно подробните задължения на доставчиците

на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО, излагайки подробни аргументи в жалбата си. В с.з. представител на въззивника не се явява като в писмени бележки доразвива доводите си за материална и процесуално правна незаконосъобразност на обжалвания акт.

Въззиваемата страна – Агенция "Пътна инфраструктура", чрез процесуален представител, който участва в с.з. представя подробно становище, оспорват жалбата. Молят обжалвания ел. фиш да бъде потвърден като правилен и законосъобразен.

РП – Варна, редовно уведомени за с.з. не изпращат представител за участие в делото.

Съдът, след преценка на събраните по делото гласни и писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 07.11.2020 г., в 14.32 часа с устройство № 10071 - елемент от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10 ал. 1 от ЗП, намиращо се на път А - 2, км. 399 + 703, с посока Нарастващ километър в Община Девня, обл. Варна, включен в обхвата на платената пътна мрежа, е установено /заснето/ нарушение с ППС – влекач*** с рег. №***, с технически допустима максимална маса 20 500 кг., брой оси 2, категория ЕПС в състав с ремарке с общ брой оси 5 , с обща допустима максимална маса на състава 40 000 кг.за което изцяло не е заплатена пътна такса по чл. 10 ал. 1 т. 2 от Закона за пътищата /ЗП/според категорията на ППС.

За така констатираното нарушение е издаден обжалвания електронен фиш, връчен на въззивника.

Горната фактическа обстановка съдът приема за установена въз основа на представените от страните писмени доказателства, приобщени по реда на чл. 283 от НПК, които преценени в своята съвкупност не налагат различни фактически изводи.

Горната фактическа обстановка съдът приема за установена въз основа на представените от страните писмени доказателства, приобщени по реда на чл. 283 от НПК, които преценени в своята съвкупност не налагат различни фактически изводи.

Съдът, въз основа императивно вмененото задължение за цялостна проверка на издадения акт по отношение законосъобразността,

обосноваността и справедливостта на наказателното постановление направи следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срок, срещу подлежащ на атакуване електронен фиш и от лице, което има право на жалба.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Съгласно чл.10, ал.1 ЗП, за преминаване по платената пътна мрежа се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства и такси на база време и на база изминато разС.ие: 1/ такса за ползване на платената пътна мрежа - винетна такса за пътни превозни средства по чл.10а, ал.7; 2/ такса за изминато разС.ие - тол такса за пътни превозни средства по чл.10б, ал.3.

Заплащането на ТОЛ таксата дава право на едно пътно превозно средство да измине разС.ие между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разС.ие се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в които съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените за съответните тол сегменти такси.

Съгласно чл.10б, ал.1 ЗП, тол таксите се диференцират в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разС.ие, от категорията на пътното превозно средство и броя на осите, екологичните му характеристики и се определят за всеки отделен път или пътен участък. Според ал.3 на с.р., тол таксата се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство. Размерът на дължимата за плащане тол такса се определя въз основа на реално получени деклариращи тол данни, удостоверени по реда, предвиден в наредбата по чл.10, ал.7, или чрез закупуването на еднократна маршрутна карта, която дава право на ползвателя на пътя да измине предварително заявено от него разС.ие по определен маршрут, като същата важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер е бил правилно деклариран от собственика или ползвателя му - чл.10б, ал.4 ЗП.

Условията и редът за събиране на таксите по чл.10, ал.1 и 2, чл.10а, ал.2 и чл.10б, ал.5 ЗП, начините за изчисляването и заплащането им, са регламентирани с приетата на основание чл.10, ал.7 ЗП Наредба за условията,

реда и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминатото разС.ие.

Съгласно чл.10, ал.1 от Наредбата, електронната система за събиране на тол такси е съвкупност от централни и периферни софтуерни продукти, интегрирани компютърни системи и технически средства, чрез които се осъществява събиране, пренос, обмен и обработване на данни относно геопозиционирането и изминатото разС.ие от пътните превозни средства в рамките на платената пътна мрежа, масата им, декларираните за пътното превозно средство тол данни, изчисляване на дължимите такси за изминатото разС.ие, установяване на размера им и тяхното събиране. Агенция „Пътна инфраструктура“ чрез Електронната система за събиране на тол такси събира и обработва декларирани тол данни за всяко пътно превозно средство от категорията по чл.10б, ал.3 ЗП, което ползва платената пътна мрежа, като тол данните се събират и обработват по реда на тази наредба - чл.10, ал.2. Въз основа на получените декларирани тол данни Агенция „Пътна инфраструктура“ чрез Електронната система за събиране на тол такси определя изминатото разС.ие от пътя и пътните участъци, за които се дължи тол такса, изчислява дължимата такса и я начислява на задължения субект по реда на тази наредба - чл.10, ал.3.

Ползвателите на платената пътна мрежа могат да предоставят на Агенция "Пътна инфраструктура" данните, необходими за начисляване на дължимата такса, директно чрез доставчик на услуга за електронно събиране на такса за изминатото разС.ие по смисъла на чл.13, ал.1 или опосредено от лице, извършващо дейност като доставчик на декларирани данни по смисъла на чл.14, ал.1 - чл.12, ал.2 от Наредбата.

Съгласно чл.13, ал.1 от Наредбата, налични бордови устройства в пътни превозни средства, отговарящи на съответните технически изисквания за целите на тол таксуването, могат да бъдат използвани за целите на подаване на декларирани тол данни, в случай че съответният собственик или ползвател е сключил договор с лице, предоставящо услуга по електронно събиране на такса за изминатото разС.ие. Данните за таксуване, генерирани от бордовите устройства, се използват за отчитане на навлизането, движението по или напускането на платената пътна мрежа от ползвателя на пътя, като

същите се обработват от лицето, предоставящо услуга по електронно събиране на такса за изминато разС.ие, и се предават на Агенция „Пътна инфраструктура“ в съответния изискуем формат и с необходимото съдържание - чл.13, ал.2.

Съгласно чл.14, ал.1 от Наредбата, ползвателите на платената пътна мрежа могат да изберат да предоставят данни относно географското позициониране и изминатото разС.ие на пътните превозни средства на Електронната система за събиране на тол такси и чрез услугите на лице, действащо като доставчик на деклариран данни, отговарящо на изискванията на чл.32, ал.1 и сключило договор с доставчик на услуга по електронно събиране на такса за изминато разС.ие.

Доставчикът на деклариран данни събира данните по ал.1, които предава на съответния доставчик на услуга по електронно събиране на такса за изминато разС.ие, с който е сключил договор в стандартизиран формат, който позволява допълването им с данни, необходими за формиране на деклариран тол данни, въз основа на които се извършва изчисление на дължимите тол такси - чл.14, ал.2. Данните относно географското позициониране и изминатото разС.ие от пътното превозно средство в обхвата на платената пътна мрежа, събрани от доставчика на деклариран данни, се предават и обработват от доставчика на услуга по електронно събиране на такса за изминато разС.ие, който обработва и предоставя на Електронната система за събиране на тол такси съответните деклариран тол данни - чл.14, ал.3.

Съгласно чл.15, ал.1 от Наредбата, въз основа на събраните деклариран тол данни Агенция „Пътна инфраструктура“ извършва изчисление на дължимите тол такси съгласно тарифата по чл.10, ал.6 от Закона за пътищата посредством Електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата, като генерира сметка, установяваща размера на дължимите пътни такси за съответното пътено превозно средство.

Съгласно чл.16, ал.1 от Наредбата, пътни превозни средства от категорията по чл.10б, ал.3 от Закона за пътищата могат да ползват платената пътна мрежа след предварително заплащане на тол такса за деклариран предварително заявен маршрут. При предварителното заплащане на тол такса

се издава маршрутна карта, която позволява на едно пътно превозно средство от категорията по чл.10б, ал.3 ЗП да премине еднократно разС.ие в обхвата на платената пътна мрежа от начална до крайна точка, с допълнителни, предварително посочени междинни точки, които не могат да са повече от четири - чл.16, ал.2. Маршрутната карта може да се закупи не по-рано от 7 календарни дни преди датата на пътуването от потребител, регистриран в електронната система за събиране на пътни такси, и не по-рано от 24 часа преди датата на пътуването – от нерегистриран потребител, като и в двата случая е валидна за срок 24 часа от декларираната начална дата и час на пътуването - чл.16, ал.3.

В случая с процесния ЕФ ,ЕТ „, Н****“ е санкционирано в качеството на собственик на ППС по чл.10б, ал.3 ЗП, за това, че на 07.11.2020г., в 14.32 часа с устройство № 10071 - елемент от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10 ал. 1 от ЗП, намиращо се на път А - 2, км. 399 + 703, с посока Нарастващ километър в Община Девня, обл. Варна, включен в обхвата на платената пътна мрежа, е установено /заснето/ нарушение с ППС – влекач*** с рег. №*** с технически допустима максимална маса 20 500 кг., брой оси 2, категория ЕПС в състав с ремарке с общ брой оси 5 , с обща допустима максимална маса на състава 40 000 кг.за което изцяло не е заплатена пътна такса по чл. 10 ал. 1 т. 2 от Закона за пътищата /ЗП/според категорията на ППС-нарушение по чл.102 ал. 2 от Закона за движение по пътищата /ЗДвП.

Така описаното в ЕФ деяние е съставомерно от обективна и субективна страна, т.к. безспорно притежаваното от въззивника ППС е такова по чл.10б, ал.3 ЗП, за което, при движение по платената пътна мрежа, се дължи такса за изминато разС.ие - тол такса по чл.10, ал.1, т.2 ЗП. При липсата на данни за ползвател за превозното средство, таксата се дължи от собственика, поради което правилно дружеството е идентифицирано като субект на нарушението. Доколкото размерът на тол таксите се определя въз основа на действително изминато разС.ие, установено посредством данните от тол декларации и предварително закупените маршрутни карти, липсата и на двете безспорно обосновава извод, че за процесното ППС, дължимата пътна такса по чл.10, ал.1, т.2 от ЗП не е била заплатена.

Неоснователно е оплакването на въззивника, че причината за неподаване на тол декларации в случая не се дължи на проблем в бордовото

устройство, а на техническа неизправност на част от системата, засичаща сигнала, изградена и поддържана от „Интелигентни трафик системи“ АД.

От доказателствата по делото се установява, че между ЕТ „Н****“, „А1 България“ ЕАД и „Интелигентни трафик системи“ ЕАД е сключен договор, по силата на който последните две дружества са се задължили да предоставят на въззивника услуга за електронно събиране на пътни такси, съгласно общите условия на ИТС.

Съгласно чл.13, ал.6 от цитираната Наредба, в случай че дадено бордово устройство преустанови подаването на данни, съответният собственик или ползвател на пътното превозно средство е длъжен незабавно да уведоми доставчика на услугата по електронно събиране на такса за изминатото разС.ие, с който има сключен договор, като в противен случай се прилага чл.11, ал.2.

В случая въззивника е санкциониран за нарушение на чл.102, ал.2 ЗДвП, наказуемо по чл.179, ал.3б ЗДвП. Хипотезата на нарушение по чл.179, ал.3б ЗДвП не е посочена в разпоредбата на чл.189ж, ал.1 ЗДвП, която изрично предвижда издаването на електронен фиш само за нарушенията по чл.179, ал.3 ЗДвП, които са установени и заснети от електронната система по чл.167а, ал.3.

Независимо че в разпоредбите на чл.167а, ал.4 и чл.189ж, ал.7 ЗДвП са включени и нарушенията по чл.179, ал.3б, и вероятно редакцията на чл.189ж, ал.1 ЗДвП се дължи на законодателен пропуск, поради което нарушението по чл.179, ал.3б е следвало да се установи и санкционира по общия ред.

От друга страна санкционната разпоредба на чл.179, ал.3б ЗДвП не съответства на разпоредбата на чл.9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, и същата следва да се остави без приложение.

Директива 1999/62/ЕО е транспонирана с Наредбата за условията, реда и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминатото разС.ие - § 2 от ДР, приета на основание чл.10, ал.7 ЗП. Наредбата въвежда изискванията на директивата относно условията, редът и

правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разС.ие.

Съставите на административни нарушения, свързани със заплащането на дължимите тол такси за изминато разС.ие, и предвидените за тях санкции, са регламентирани в Закона за движение по пътищата, поради което същите следва да се тълкуват в съответствие с изискванията и целта на Директива 1999/62/ЕО.

Според разпоредбата на чл.9а от Директива 1999/62/ЕО, държавите членки установяват съответен контрол и определят система от наказания, приложими за нарушаване на националните разпоредби, приети по настоящата директива. Те предприемат всички необходими мерки, за да гарантират изпълнението на тези национални разпоредби. Установените наказания трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.

Директива 1999/62/ЕО не съдържа правила за определяне на санкциите на национално равнище и по-специално не предвижда изрично критерии за преценка на пропорционалността на подобни санкции.

Както е посочено в т.39 от решението по обединени дела Euro-Team и Spiral-Gep, според поС.ната съдебна практика при липса на хармонизация на законодателството на Съюза в областта на санкциите, приложими при неспазване на условията, предвидени от установен в това законодателство режим, държавите членки са компетентни да изберат санкции, които според тях са подходящи. Те въпреки това са задължени да упражняват компетентността си при спазване на правото на Съюза и на неговите общи принципи, а следователно и при спазване на принципа на пропорционалност (така и в решения от 9 февруари 2012г., Urban, C-210/10, EU:C:2012:64, т.23 и от 19 октомври 2016г., EL-EM-2001, C-501/14, EU:C:2016:777, т.37).

Според т.49 от същото решение, санкционните мерки, предвидени в националното законодателство, не трябва да надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигането на легитимно преследваните от това законодателство цели, като се има предвид, че когато има избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до най-малко ограничителната и че причинените неудобства не трябва да са несъразмерни по отношение на преследваните цели (решение от 19 октомври 2016, EL-EM-

2001, C-501/14, EU:C:2016:777, т.39).

Както следва от съображение 1 към Директива 1999/62, преследваните цели в контекста на Директивата, се отнасят както до хармонизацията на системите на събиране на такси, така и до създаване на справедливи механизми за възлагане на себестойността на инфраструктурата на превозвачите с оглед отстраняване на нарушенията на конкуренцията между транспортните предприятия на държавите членки. В този контекст СЕС в т.42 от решението по обединени дела Euro-Team и Spiral-Gep е приел, че строгостта на санкциите трябва да бъде в съответствие с тежестта на наказваните с тях нарушения, включително и като гарантират реално възпиращ ефект, като същевременно съблюдают основния принцип на пропорционалност (решение от 19 октомври 2016г., EL-EM-2001, C-501/14, EU:C:2016:777, т.40).

От друга страна СЕС е приел и че принципът на пропорционалност е задължителен за държавите членки, що се отнася не само до определянето на състава на нарушението и до определянето на правилата относно тежестта на глобите, но и до преценката на елементите, които могат да бъдат отчитани при определянето на глобата .

Тези условия в случая не са изпълнени при приемане на националните санкционни разпоредби, и по конкретно на чл.179, ал.3б ЗДвП и 187а, ал.2, т.1, 2 и 3 ЗДвП, т.к. предвиждат глоби и имуществени санкции в абсолютен размер - за процесното нарушение 2500лв., като не дават никаква възможност при налагането им да се отчитат смекчаващи или отегчаващи отговорността обстоятелства, както и да бъдат преценявани елементи като например - изминатото разС.ие в нарушение на изискването за заплащане на тол такси, размерът на неплатената такса, причините, поради което таксата не е заплатена, поредност на нарушението и т.н.

Още с Решение от 9 февруари 2012г., Urban, C-210/10, EU:C:2012:64, точка 41 СЕС е постановил, че налагането на глоба с фиксиран размер за всяко нарушение на правилата относно определени предвидени в закона задължения, без да се предвижда различен размер на глобата в зависимост от тежестта на извършеното нарушение, изглежда непропорционално с оглед на целите, посочени в правната уредба на Съюза.

Така, с решението по обединени дела Euro-Team и Spiral-Gep, точка

50 СЕС е приел, че член 9а от Директива 1999/62 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в този член изискване за пропорционалност не допуска система от наказания в национална правна уредба, която предвижда налагането на фиксирана глоба за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им.

Тъй като разпоредбите на чл.179, ал.3б ЗДвП и 187а, ал.2, т.1, 2 и 3 ЗДвП не допускат извършването на преценка относно тежестта на санкциите и на елементите, които могат да бъдат отчитани при определяне на техния размер, а предвиждат глоби и имуществени санкции в абсолютен размер, и доколкото в правомощията и компетенциите на съда не се включва определянето на подходящ санкционен режим, а само прилагането на приетия такъв от законодателните органи, не е възможно тълкуване на националния закон по начин, съответен на Директивата, поради което и единственият начин, който гарантира пълната ефективност на правото на Съюза и защитава предоставените на частноправните субекти права, е непропорционалната национална санкционна уредба - чл.179, ал.3б ЗДвП, вр. чл.187а, ал.2, т.3 ЗДвП, да бъде оставена без приложение, т.к. в противен случай би се стигнало до несъответстващ на правото на Съюза резултат.

В подобни случаи следва да се извърши проверка дали съществува обща административнонаказателна разпоредба, която предвижда налагането на имуществени санкции за нарушения на ЗДвП, за които не е предвидена друга санкция.

В случая такава обща санкционна разпоредба липсва. Единствената обща санкционна норма е тази на чл.185 ЗДвП, но същата предвижда единствено налагането на глоба и по арг. от разпоредбата на чл.83, ал.1 ЗАНН - която изисква случаите, в които на ЮЛ и ЕТ се налагат санкции да са изрично уредени в закон, не може да се отнесе към нарушения, извършени от юридически лица и еднолични търговци.

По изложените съображения съдът счита, че обжалваният електронен фиш следва да бъде отменен, като незаконосъобразен.

Съгласно чл. 63д ал. 1 от ЗАНН страните имат право на разноси по реда на АПК. Съдът счита, че съобразно с правната и фактическа сложност по делото и свършената работа по процесуално представителство на въззивника

следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер съобразно представения списък с разноси в размер на 550.00 лева.

Така мотивиран и на основание чл. 63 ал. 2 т.1 от ЗАНН, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА Електронен фиш № *****, издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“ при МРРБ – София, с който на въззивника ЕТ“ Н***“, ЕИК:***, със съдебен адрес –*** за нарушение по чл.102 ал. 2 от Закона за движение по пътищата /ЗДВП/, на основание чл. 179 ал. 3б вр. чл. 187а ал. 2 т. 3 от същия закон е наложена имуществена санкция в размер на 2 500 лева.

ОСЪЖДА АПИ при МРРБ гр.София , ДА ЗАПЛАТИ на ЕТ“ Н***“, ЕИК:***, сумата от 550.00 лева /петстотин и петдесет лева /, представляваща направени по делото съдебно – деловодни разноси и разноси за адвокатско възнаграждение.

Решението може да се обжалва от страните в 14 - дневен срок, считано от получаване на съобщенията за неговото изготвяне с касационна жалба пред Административен съд – Варна по реда на АПК.

Съдия при Районен съд – Девня: _____